

Bästa Biennalen fyller tio år:

”Vi vill inspirera de unga att bli modiga självständiga individer”

Hösten 2013 ägde Bästa Biennalen rum för första gången. Runt om i Skåne skapades möten mellan unga och konst. I skiftet mellan oktober och november firar detta initiativ tio år och är större än någonsin med hundratals aktiviteter i hela sex regioner. ”För mig är det här ytterst ett demokratiprojekt”, säger Mattias Givell, verksamhetsledare sedan januari i år.

Barnböcker, barnteater, barnfilm, barnprogram i tv och barnmusik. Inget konstigt, det känner alla till. Men barnkonst... finns det?

– Det var så allt det här började, säger Greta Burman, som tillsammans med Ylva Hillström fick i uppdrag av kulturförvaltningen på Region Skåne att ge ett förslag på hur dagens konst skulle kunna nå fler barn och unga.

Det var på hösten 2012 som de fick frågan och under vintern presenterade de sitt förslag om en festival vartannat år runt om i Skåne med flera möten mellan konst och unga. Repliken kom snabbt: Kör!

– Så vi fick några månader på oss att sätta ihop ett första program som ägde rum hösten 2013. Hur det gick? Fantastiskt bra! Ett trettiotal platser var med, många kom och uppskattade det de fick vara med om.

Burman var då anställd på Moderna Museet i Malmö och förutom henne och Hillström var konstnären Jenny Grönvall med och genomförde hela denna första festival. Två år senare, 2015, var det dags för nästa försök.

Därefter togs beslutet att satsningen skulle bli ett fast återkommande inslag i det skånska kulturlivet, med Ystads konstmuseum som bas och med Jenny Grönvall som ansvarig.

– Vi hämtade inspiration från olika delar av världen, inte minst från en festival med samtidskonst i franska Lille. Där ställde de frågan om konstverken som valdes ut kunde förstås av en sjuåring? säger Greta Burman och tillägger.

– Det tog vi till oss, och la fokus på själva mötet. Att låta barn och unga tillsammans med sina föräldrar, kanske även far- och morföräldrar, möta och uppleva samtidskonsten. Unga människor är smarta, nyfikna och intresserade, och konsten stimulerar deras tankar, ger nya perspektiv och väcker frågeställningar. Om de dessutom gör det ihop med sina föräldrar tänkte vi att det även skulle bidra till att sänka tröskeln till samtidskonsten.

Den allra första festivalen 2013 fick ett tema, nämligen ”Berättelser”. 2015 års festival gavs temat ”Förvandlingar”. Då hade även hela satsningen getts ett namn: Barnens Bästa Biennal.

– Men det här var en festival som riktade sig till alla, inte bara barn och unga, så det den heter idag stämmer bättre, säger Greta Burman.

Idag, alltså exakt tio år efter premiärupplagan, heter satsningen sedan länge Bästa Biennalen och har dessutom vuxit rejält. På flera sätt. Bästa Biennalen är numera en årlig verksamhet, ett brett nätverk med runt 90 konstplatser och en mängd samarbeten i hela sex regioner. Den konstfestival som drog igång allt är kvar och äger fortfarande rum vartannat år, alltså som en biennal, men har fått ett eget namn: Bästa Festivalen.

Förutom Bästa Festivalen publiceras inom Bästa Biennalen också Bästa Boken, en bok som delas ut gratis till alla besökare av Bästa Festivalen och som i år görs av konstnären Richard Johansson, samt en årlig konferens med namnet Bästa Konferensen. Dess syfte är att ge ökade kunskaper till landets konstpedagoger samt stärka samarbetet inom nätverket.

Basen för verksamheten är fortfarande Ystad, men sedan januari i år har Mattias Givell (tidigare chef med utvecklingsfokus på skulpturparken Wanås Konst) tagit över rollen som verksamhetsledare efter Jenny Grönvall. Intensiva veckor väntar för honom och de andra anställda inom Bästa Biennalen. För snart, med början den 21 oktober, väntar den hittills största Bästa Festivalen med ett hundratals aktiviteter, från Trelleborg i syd till Habo i norr, från Varberg i väst till Mörbylånga i öst. Direkt efter festivalen följer Bästa Konferensen.

Och sedan, vad finns det för framtidsplaner? Mattias Givell svarar.

– Bästa Biennalen är en enorm kraft som skapar möten mellan barn, unga, konsten och kreativiteten. Men fortfarande ligger vi långt under vår verkliga potential. Här finns fantastiska utvecklingsmöjligheter.

Grunden är att utifrån konsten och kreativiteten bygga täta trådar mellan de unga, konstnärerna och pedagogerna.

– Alltså, du och jag är rätt körda, fortsätter Mattias Givell men då han ser min skeptiska blick förtydligar han att han inte menar just mig och honom, utan att det handlar om åldern.

– Se på de unga i dagens komplexa värld. Genom att skapa möten mellan dem, konsten och kreativiteten är jag övertygad om att vi kan starta processer som inspirerar dem till att bli självständiga, modiga och reflekterande individer. Medborgare som vågar stå upp för vilka de är och vad de står för. I mina ögon är Bästa Biennalen ytterst ett demokratiprojekt.

På tio år har Bästa Biennalen vuxit från ett skånskt projekt till en satsning som engagerar landets sex sydligaste regioner – Skåne, Halland, Blekinge, Kronoberg, Jönköpings län och Kalmar län. Verksamhetens största publika inslag är Bästa Festivalen (21/10–5/11). I höst kommer den att nå ungefär en fjärdedel av Sveriges befolkning och är därmed landets i särklass största konstfestival med fokus på barn och unga.

– Vi kommer att fortsätta växa och nästa steg är att få med fler delar av Sverige. Jag ser inte en enda stor nationell organisation som håller i allt, utan att det istället finns några olika nätverk som samarbetar. Inte bara vartannat år med Bästa Festivalen utan med flera inslag året om, säger Mattias Givell.

Verksamhetsledaren Givells visioner stannar inte där. Även de andra nordiska länderna tror han är intresserad av att kliva in i ett samarbete. Liksom städer eller arrangörer i övriga Europa.

– Det finns mängder av superintressanta konst- och kulturprojekt runt om i världen och det är alltid viktigt att inspireras och lära sig av andra. När det gäller Bästa Biennalen ser jag många idéer och möjligheter framöver, men det får jag återkomma till. Först väntar något av det bästa som jag verkligen ser fram emot – Bästa Festivalen, Bästa Boken och Bästa Konferensen.

– SUNE JOHANNESSON

FAKTA

Bästa Biennalen startades 2013 som en regional förstudie inom Skåne med syfte att skapa möten mellan barn och unga och samtidskonsten, med Moderna Museet Malmö som projektägare och Greta Burman som projektledare för den första konstfestivalen. Denna ägde rum hösten 2013, den andra festivalen två år senare.

Därefter bestämdes att satsningen skulle bli permanent och med Ystads konstmuseum som bas. Jenny Grönvall blev den första verksamhetsledaren och hon var kvar till 2021.

Detta år hade också Bästa Biennalens upptagningsområde vuxit rejält. Från en skånsk satsning blev den nu ett inslag i ytterligare fem regioner: Halland, Blekinge, Kronoberg, Jönköpings län och Kalmar län.

Bästa Biennalen är numera det övergripande namnet på hela satsningen, som idag omfattar Bästa Festivalen med allt från workshops och utställningar till visningar (äger i år rum på cirka 90 platser i sex regioner under perioden 21 oktober—5 november), Bästa Boken och Bästa Konferensen (hålls i höst den 6 november).

Den första Bästa Boken gjordes till 2021 års festival, då av Lisa Ewald. Årets Bästa Boken heter "Vad mitt öga ser" och är skapad av Richard Johansson, från Vrigstad men numera bosatt i Kivik. Den delas ut till alla som besöker Bästa Festivalen.

Organisationen för Bästa Biennalen består idag av Mattias Givell (verksamhetsledare), Ýrr Jónasdóttir (chef för Ystads konstmuseum och Bästa Biennalen), Anna Norberg (utvecklare pedagogik), Isac Nordgren Jonasson (samordnare kommunikation) och Isabel Rescala (projektkoordinator). Deras arbetsplats finns på Ystads konstmuseum.

För mer info: bastabiennalen.se

Kontakt och ytterligare information

Mattias Givell, verksamhetsledare
0708–19 49 12
mattias.givell@ystad.se

Isac Nordgren Jonasson, samordnare kommunikation
0708–48 50 14
isac.nordgrenjonasson@ystad.se